

Archiwum Akt Nowych, zespół: Konsulat RP w Olsztynie, jedn. Raporty prasowe konsulatu z prasy niemieckiej z roku 1929. Sytuacja wewnętrzna w Prusach. Stosunki Niemiec z zagranicą. Sprawy polskie, sygn. 481/1, k. 235 - 237.

INSTYTUT PÓŁNOCNY

im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie

ARCHIWUM
PAŃSTWOWE
W OLSZTYNIE

IV Sprawy wewnętrzne Polaki.

Gdańsk- Gdynia - Magistrale węglowe-

10 lecie
w.m. Gdańska.

10-lecie w.m. Gdańska dało prasie powód do szerokiego rozwodzenia się o niezachęcającym Lesie "państwa wbrew swej woli" /Staat wider Willen/. Naturalnie przy tej okazji dowodzi ona, że w.m. winno wrócić do Niemiec.

Magistrale.

Budowa magistrali węglowej wywołuje dalszą serię artykułów o "zaryglowaniu" Gdańska, wzmożeniu muru przeciwniemieckiego w korytarzu i granicy francuskiej nad Wisłą. I znów przewija się refleksja: "Gdańsk dziś Polsce niepotrzebny - oddajcie Gdańsk."

Tybory i sy-
tuacja par-
lamentarna
w Gdańsku.

Wybory gdańskie omawiane były raczej informacyjnie. Podkreślono zwycięstwo hitlerowców i rozbitcie "Volks-tagu", uniemożliwiającego skonstruowanie większości, oraz zależność hitlerowców od władz partyjnych Rzeszy. Przy okazji stawkowano politykę S P O w Gdańsku i ustępliwość Senatu wobec Polaki. Dalszy rozwój wypadków podaje prasa wyłącznie informacyjnie.

Skład smucio-
cji na
Westerplatte.

Skład smucioji na Westerplatte jest celem bezustannych steków. Prasa rozpisuje się o ciągłych wroczy- stościach i zabawach tanecznych, połączonych jakoby z obfitymi libacjami. Zagrażają one zakomponowaniu bezpieczeństwa wolnego miasta.

Handel bro-
nią.

Völk. "Johannisb. Ztg." /Nr. 291 z 12/12/30/ zamieszczona notatkę p.t. "Polen führt Kriegsmaterial aus" - o wywozie broni i smucioji przez Gdańsk i Gdynię. Po-

dobro już wielokrotnie wywożono materjały wojenne z Polski przez Gdynię, przez co Polska sama stwierdziła, iż nie potrzebuje składu amunicji w "Westerplatte". Wyraża też nadzieję, iż tym wywozem zainteresuje się Liga Narodów.

Obcy
w Gdańsku.

Nacj. "Lycker Stg." /Nr. 291 z 12/12/30/ skarty się, że loteryję w Gdańsku dzierżawi firma angielska, której wolne miasto gwarantuje dochód.

Udział w
wpływach
celnych.

Stanowisko rządu polskiego w sprawie udziału Gdańska w dochodach celnych, atakuje pała press tutejsza. Budżetu Gdańska nie można zrównoważyć bez otrzymania tej pozycji w poprzedniej wysokości.

Gdynia.

Gdynia stawia też temat oddziaływania troski presy niemieckiej. Z jednej strony notuje ona każdy krok rządu polskiego, skierujący do rozwoju tego portu. A więc pogłoski o nowej polityce dla niego, zarządzenia o skierowaniu przewozu bawełny wyłącznie przez Gdynię, rozwój strukturalny handlu w tym porcie wyłącznie dla ruchu emigracyjnego. Z drugiej rozpisuje się stale o fatalnym jakoby stanie urządzeń portowych, zapadających się noszących o omyślonych próbach stworzenia floty polskiej, która okazała się nierentowną itp. Dominuje zasadnicze mniemanie, iż całe przedsięwzięcie jest z gruntu szkodliwe i niezdolne do samodzielnego życia.

Drobne złodziejstwo.

Nie brak i drobnych skrad. N.p. schwytano w Sopotach złodzieja, który skradł torbę damską w kościele podczas nabożeństwa. Nazwisko i imię - Leo Follcher - wskazują, iż jest to Niemiec. Cała press pisze jednak o "polskim złodzieju."

Sytuacja polityczna i gospodarcza w Polsce.

Zmiana
rządu.

Zmiana rządu w Polsce, zapowiedziana przez prasę tutaj-
szą zaraz po wyborach, wywołała nieżyczliwe komentarze.
Właściwie nie się nie zmieniło zasadniczo - piszą dzien-
niki - Piłsudski pozostaje nadal faktycznym szefem rządu.
Uderze tylko fakt zwiększenie liczby wojskowych w gabi-
necie. Naliczone ich są 9. Prasa zamieszcza portrety prem-
jera Sławka. "Ten gabinet wojskowych nie przywiązuje wa-
gi do polepszenia stosunków z Niemcami". Głównym zadaniem
jest obecnie zmiana Konstytucji. Prasa zamieszcza wyso-
ce słośliwie spreperowane skróty wywiadów Marszałka Pił-
sudskiego o zmianie Konstytucji. Tezy Konstytucyjne Mar-
szałka i zmianę regulaminu sejmowego, uważa prasa niemiec-
ka za antydemokratyczne, wymierzone przeciw opozycji,
z mniejszościom w szczególności.

Wywiady
marszałka
Piłsudskiego
go.

Zmiany
w M.S.Z.

Uporczywie kolportuje prasa niemiecka pogłoskę o u-
stąpieniu obecnego ministra spraw Zagranicznych Polaki.
Jego następcą ma być według niej p. Beck. Przy tej okazji
rozpisuje się nacj. "Allerst. Ztg." /Nr. 288 z 9/12/30/
o nieporozumieniach pomiędzy min. Zeleskim a grupą "pał-
kowników". Donosi też prasa o zmianie os. stanowiska po-
sła R.P. w Berlinie, podtrzymując upórczywie, iż miejsce
to obejmie p. min. Twardowski lub p. min. Wysocki. Staats-
Zeitung "Berl. Anz." /Nr. 293 z 13/XII/30/ zamieszcza
fotografie pp. Knolle i Twardowskiego z podpisem "Neuer
polnischer Gesandte in Berlin."